

## Derivate și compuse românești în trend

Anca-Anne-Marie Tudor  
Universitatea din București

### ***Abstract***

*Derivarea afixală se caracterizează prin menținerea pe primul loc, ca importanță cantitativă și calitativă, a sufixării și printr-o sporire marcată a derivatelor cu prefixe. În ambele situații, cele mai productive afixe sunt cele neologice, cu etimologie multiplă. Derivarea neologică în limba noastră se poate realiza în trei variante: bază lexicală neologică + sufix neologic, bază lexicală din fondul vechi (moștenit sau împrumutat) + sufix neologic, bază lexicală neologică + sufix vechi (moștenit sau împrumutat). Creșterea numărului derivatelor depinde de puterea de circulație a morfemului bază, creativitatea derivativă a neologismelor aduce productivitate în sfera sufixelor moștenite, selectate datorită caracterului stabil și popular, precum și pentru contrastul cu elementele moderne. O tendință actuală în dezvoltarea limbii române o reprezintă ușurința de a obține elemente lexicale compuse. Predilecția pentru astfel de formații interne, existente în presa românească actuală, nu constituie o trăsătură generală a scrisului din această perioadă, ci este observabilă mai cu seamă în zonele adresate publicului tânăr, cultivat (generalmente), deschis spre noutate, concesiv și captivat de combinațiile inedite. Fenomenul compunerii de tip tematic evidențiază creativitatea și capacitatea limbii actuale de a asimila atât formanți de tip erudit, cât și afixoide de succes pe plan internațional.*

### ***Cuvinte-cheie***

*neologism, dinamică, creativitate lexicală, derivate, compuse*

1. Studiul vocabularului limbii române este, fără îndoială, captivant. Cuvintele urmează traiectorii diferite și constituie, fiecare în parte, o istorie sui-generis a unei civilizații.

Sursele externe pe care le indică vocabularul nostru sunt mărturii ale contactelor pe care le-a avut poporul nostru de-a lungul anilor, care l-au influențat schimbându-i fizionomia actuală. Creațiile interne continuă un sistem perfecționat, al latinei populare. Astfel, se poate afirma că lexicul românesc a evoluat și internaționalizat, adaptând elemente formative noi, în conformitate cu normele sale interne.

Gradul de studiere a temei propuse este destul de avansat, dar niciodată suficient, tocmai datorită caracterului schimbător al lexicului. Contribuții deosebite, în domeniul studiat de noi, au adus de-a lungul timpului cercetători de marcă printre care amintim: Theodor Hristea, Iorgu Iordan, Al. Graur,

Fl. Dimitrescu, Mioara Avram, Valeria Guțu-Romalo, Angela Bidu-Vrănceanu, Adriana Stoichițoiu-Ichim, Rodica Zafiu, Cristian Moroianu (vezi și bibliografia).

Materialul lingvistic pe care se bazează articolul de față a fost extras din presa scrisă (și, arareori, audio/vizuală) de largă circulație a ultimilor cinci ani, știut fiind faptul că aceasta înregistrează cu fidelitate modificările survenite în limbă.

**Creativitatea lexicală**, înțeleasă în contextul mai cuprinzător al **dinamicii limbii** [1 Dinamica limbii, definită drept „variație a unei limbi atât în diacronie, deci în evoluția ei de la o etapă istorică la alta, cât și în sincronie, adică în manifestațiile ei sincronice diversificate” (DSL, 2001, p. 180), este un concept supraordonat celor de evoluție, transformare și de varietate. Se poate constata din practică faptul că „termenul” dinamică este utilizat în descrierea anumitor perioade marcate de forță creatoare, precum cea actuală a limbii române, și mai cu seamă vocabularul, compartimentul cel mai deschis schimbărilor remarcabile. Corelațiile fundamentale în funcționarea limbii văzută ca sistem dinamic sunt: sincronie-diacronie, stabilitate-mobilitate, individual-social, subiectiv-obiectiv (mai pe larg, vezi Guțu-Romalo 2005, pp. 9-24). Pentru diacronie este specifică mișcarea pe verticală, schimbarea de la o etapă la alta. Pentru sincronie, care reprezintă limba la un moment dat, dinamica se manifestă în plan orizontal, în varietate; trebuie precizat că, dacă sincronie este considerată starea limbii dintr-o perioadă, de până la un secol, manifestațiile dinamicii în plan vertical devin firești. În orice situație însă, perspectiva diacronică intervine în studierea variației sincronice în momentul în care se disting inovațiile de elementele conservatoare. În studierea dinamicii limbii sunt fundamentale două distinctii (Avram 2003, pp. 15-41): a. între uz și normă: uzul este mult mai dinamic (în sensul mobilității și variației) decât norma, care prezintă mobilitate lentă în timp și admite mai puțin variante; în studierea dinamicii normei este esențială distincția între norma oficializată și diverse propuneri normative „de autor” exprimate în diverse perioade: b. între individual și colectiv: dinamica uzului individual poate fi urmărită pe orizontală, în variantele înregistrate în uzul individual al unui utilizator, și pe verticală în transformarea în timp a particularităților verbale ale unui vorbitor, reflectată, spre exemplu, în edițiile diferite ale unei scrieri; dinamica idiolectului unui vorbitor poate fi convergentă sau divergentă în raport cu dinamica uzului colectiv și al normei.], a constituit motorul acestei lucrări. Limba română actuală a traversat perioade distincte în ceea ce privește dinamica, iar etapa strict actuală se caracterizează printr-o dinamică

a uzului extrem de interesant, pe fondul unei libertăți dezordonate, unde se manifesta intens tendința de schimbare a normei.

2. O precizare care se impune cu privire la conceptul de neologism este aceea că sensul pe care noțiunea în discuție îl are în lingvistica românească nu coincide în totalitate cu cel pe care același termen îl are în lingvistica generală. Prin **neologism**, din punct de vedere etimologic, înțelegem orice cuvânt nou apărut într-o limbă oarecare, indiferent dacă acesta este un împrumut sau o creație internă a limbii respective prin derivare, compunere etc. Apărut mai întâi în franceză, unde este atestat pentru prima oară în 1735, termenul *néologisme* este format din două elemente de origine grecească (*néos* „nou”+ *lógos* „cuvânt”), cărora li s-a adăugat sufixul internațional *-ism* (scris în această limbă: *-isme*). Din franceză, termenul *néologisme* a pătruns și în alte limbi ori a fost creat în mod independent din aceleași elemente grecești, ceea ce explică: germ. *Neologismus*, engl. *neologism*, rus. *neologhizm*, ital. *neologismo*, span. *neologismo* etc [Pentru originea acestui termen (devenit de multă vreme internațional), pentru primele atestări și pentru situația lui, în limbile citate, vezi: TRÉSOR, ROBERT, NOUV. DICT. ÉTYM., LITTRÉ, LEXIS, DUDEN, WAHRIG, RANDOM, WEBSTER, PENGUIN, ZINGARELLI, SLOVAR (s.v.) și *The Oxford Dictionary of English Etymology* (Edited by C. T. Onions), Oxford, 1967, unde se precizează că engl. *neologism* „innovation in language” provine din fr. *néologisme* (p. 607, col. 1)].

În cazul împrumuturilor din limba română, dacă acestea sunt termeni de cultură și civilizație și au caracter internațional, ele își păstrează statutul de neologisme din punctul de vedere al lingvisticii românești. Astfel, ceea ce la conferă calitatea de neologism nu este reprezentată doar de apariția acestora recent în limbă, ci și de apartenența lor la fondul lexical internațional, precum și, în egală măsură, de faptul că denumesc noțiuni de cultură materială și spirituală.

În aceeași clasă a neologismelor trebuie cuprinse și unele **formații interne ale limbii române (derivate și compuse)**, în condițiile în care acestea rezultă din combinarea a două elemente formative neologice sau conțin în structura lor un element neologic.

3. Derivarea afixală se caracterizează prin menținerea pe primul loc, ca importanță cantitativă și calitativă, a sufixării și printr-o sporire marcată a derivatelor cu prefixe. În ambele situații, cele mai productive afixe sunt cele neologice, cu etimologie multiplă. Derivatele neologice pot fi împrumuturi din alte limbi, calcuri după modele străine sau creații interne românești. Important este faptul că în toate cazurile avem de a face cu formații neologice analizabile.

Derivarea neologică în limba noastră se poate realiza în trei variante: bază lexicală neologică + sufix neologic, bază lexicală din fondul vechi (moștenit sau împrumutat) + sufix neologic, bază lexicală neologică + sufix vechi (moștenit sau împrumutat). Anglicismul *blog* [„cuvântul cu cea mai rapidă dezvoltare a familiei lexicale”, vezi Zafiu 2007, p. 2; Zafiu *Blog* – România literară, nr. 9] înregistrează 29 de derivate românești [2 Zafiu *Bloguire* – România literară, nr. 10] (alături de cele împrumutate: *blogger* cu varianta grafică *bloger*, *blogăr*, *blogher* „autor de bloguri”, *blogar*, *blogging* cu varianta *bloging* „activitatea de creare a blogurilor”): derivate pe teren românesc cu sufixul neologic -ist neologic (*blogist(ă)* cu varianta (*bloghist(ă)*, *bloggerist(ă)*, *blogistic* cu varianta *bloggistic*, *blogeristic* cu varianta *bloggeristic*), derivate pe teren românesc cu sufixe – moștenite (*blogar*, *blogare*, *blogat*, *blogărie*, *blogărime*, *bloguit*, *blogușor*, *bloguț*, împrumutate din slavă (*bloggeriță* (cu variantele *blogeriță*, *blogheriță*), împrumutate din turcă (*blogangiu* – cu utilizări peiorative). Bogăția adusă de împrumuturile neologice este demonstrată de faptul că există familii lexicale în care aproape fiecare termen a fost dublat de un sinonim neologic (vezi substantivul *țintă* și sinonimul neologic *target*, de la care s-au format verbe precum: *a ținti*, *a țargeta*, adjective cu valoare participială: *țintit*, *targetat* („ne-am dat seama că este un atac targetat” – A, 16 martie 2012, ediție online), derivatele lor cu prefixul iterativ re-, *rețintit*, *retargetat*, *retargetare*; un alt exemplu este substantivul *marcă*, înlocuit de *brand* care a dezvoltat o bogată familie lexicală (alături de împrumuturi: „partener exclusiv în România al Landor Associates, cea mai mare agenție de *branding* din lume” (A, 2 martie 2012, ediție online), „viziune legată de brandingul de oraș din perspectivă multietnică” (C, 5 octombrie 2012, ediție online), apar derivate de tipul: *rebranding* „a finalizat procesul de *rebranding* al companiei” (A, 20 septembrie 2012, ediție online), *debranding* „fostul președinte american crede că orice fel de acțiune de branding sau de rebranding, presupune, inițial, un *de-branding*” – G, 23 mai 2005, p. 6) – la care se adaugă *branduit* „s-a intrat prin ruperea încuietorii și spargerea geamului care era branduit chiar cu fața mea” (A., 29 mai 2012, ediție online) „comercianții londonezi și-au *branduit* produsele cu simboluri asemănătoare celor folosite la competiția sportivă de la LONDRA” (G, 29 iulie 2012, ediție online), *ultrabranduit* „produse care se găsesc în magazinele companiilor respective, produse *ultrabranduite*” – ZF, 4 februarie 2006, p. 4), *branduire* „care l-a costat 100 de dolari, nu este doar o „branduire”, ci poate avea și alte semnificații” (G, 7 aprilie 2011, ediție online) „Primăria Capitalei a organizat o licitație și în urma ei, cu tot cu branduire, o bicicletă costă 500 de lei” (G, 4 octombrie 2010, ediție online), *rebranduire* „lansarea temei unei platforme de

centru-dreapta coalizată în jurul PDL coincide cu tendințele de rebranduire a partidului“ (JN, 7 septembrie 2011, ediție online); de asemenea, locuțiunea adverbială *en detail* (în amănunt) fost înlocuită de *retail* (< engl. *retail* „the sale of goods to the public in relatively small quantities for use or consumption rather than for resale“ OALD, p. 845) „Potrivit estimărilor specialiștilor în retail” (A, 28 august 2012, ediție online), „au continuat să fie defavorabile retailerului francez” (A, 28 august 2012, ediție online), „decide dacă retailerul pleacă sau nu din România“ (A, 28 august 2012, ediție online), „Procesul de retailizare [...] a dus la un razboi al dobânzilor” (Z, 3 septembrie 2007, p. 4).

Astfel, cu toate că unele derivate dintre cele exemplificate reprezintă efemeride, putem concluziona că: domeniul derivativ al neologismelor (în mod prioritar, derivarea care pornește de la baze reprezentând anglicisme) este productiv în româna actuală; creșterea numărului derivatelor depinde de puterea de circulație a morfemului bază. creativitatea derivativă a neologismelor aduce productivitate în sfera sufixelor moștenite, selectate datorită caracterului stabil și popular, precum și pentru contrastul cu elementele moderne.

4. O tendința actuală în dezvoltarea limbii române o reprezintă ușurința de a obține **elemente lexicale compuse**, multe dintre ele însă pot lesne dobândi statut de efemeride, fiind formații stilistice, întrucât limbajul presei năzuiește să fie expresiv și are ca scop persuadarea cititorului. Predilecția pentru astfel de formații interne, existente în presa românească actuală, nu constituie o trăsătură generală a scrisului din această perioadă, ci este observabilă mai cu seamă în zonele adresate publicului tânăr, cultivat (generalmente), deschis spre noutate, concesiv și captivat de combinațiile inedite. Din lipsă de spațiu, ne vom opri numai asupra compuselor rezultate prin afixoidare, un fenomen cu frecvență semnificativă în româna de astăzi. Deși a fost considerat un procedeu de origine savantă, compunerea cu afixoide se răspândește tot mai mult în limba comună, fapt susținut de atașarea lor și la cuvinte din vocabularul fundamental. Formațiile afixoidale pot fi: **rezultatul împrumuturilor**: *microblogging* „conform rețelei de microblogging Twitter” (G, 6 ianuarie 2012, ediție online), *teleshow* < engl. *teleshow*, *teleshopping* < engl. *teleshopping* „mai multe programe de teleshopping care promovează țigări electronice“ (G, 24 ianuarie 2012, ediție online) etc; **creații interne ale limbii române**: *biocombustibil* (< bio + combustibil) „Alimentarea avioanelor cu biocombustibil” (G, 13 iunie 2011, ediție online), *biocarburant* (< bio + carburant) „alimentarea aeronavelor cu un amestec de kerosen și biocarburanți” (G, 3 iulie 2011, ediție online), „cererea în creștere de biocarburant” (A, 9 octombrie 2012,

ediție online), *eurodeputat* (< euro + deputat) „Un eurodeputat Fidesz”(A, 5 iulie 2012, ediție online) etc; **produsul imitației unor modele externe** (*autocontrol* după engl. *self-controll*, *macroprelucrare* după engl. *macroprocessing*). Din punctul de vedere al originii lor, noile formații atestă o vizibilă preferință pentru prefixoidele de origine grecească. În cazul sinonimiei semantice dintre un prefixoid de origine grecească și altul de origine latină, prefixoidele grecești își dovedesc prioritatea în cele mai multe cazuri: ex. gr. *macro-* și lat. *maxi-* ; gr. *micro-* și lat. *mini-* etc. Prefixoidele *cinema-* și *moto-*, *cosmo-* și *mondo-* au fost, semantic vorbind, tot „sinonime”, dar ele au dezvoltat sensuri diferite în română, așa cum s-a întâmplat și în celelalte limbi moderne. Există însă și situații în care prefixoide cu origine latină sunt preferate celor de origine grecească, cum este, spre exemplu, cazul gr. *poli-* față de prefixoidul de origine latină *multi-*, la care s-ar putea adăuga *pluri-*, incontestabil, mai bine reprezentat în raport cu elementul grecesc.

Dintre cele mai productive prefixoide ale limbii actuale, menționăm: *auto-* („de la sine”, „prin mijloace proprii”): termenul are o îndepărtată origine greacă, dar a intrat în limba română prin filieră franceză și/ sau italiană, putându-se combina atât cu baze neologice: *autofotografiere*, *autoocultist*, cât și cu teme din vocabularul fundamental, vechi: *autoamăgire*. De la acest din urmă termen s-a format, prin derivare regresivă, verbul, mult mai recent, *autoamăgi*; *bio-* „în legătură cu viața sau cu materia vie” (*bioactiv*, *bioacumulare*, *biocatalizator*, *biocarburant* „alimentarea aeronavelor cu un amestec de kerosen și biocarburanți” (G, 3 iulie 2011, ediție online), *biocombustibil* „Alimentarea avioanelor cu biocombustibil” (G, 13 iunie 2011, ediție online), *biomaterial*, *biorafinărie*); utilizarea adjectivală are sensul „alimente, produse bio, obținute prin agricultura biologică”, produse care țin de o anumită „modă” a vremurilor noastre, mai precis, încercarea de a opri efectele distrugătoare ale modernizării excesive; astfel, prefixoidul *bio-* se înscrie, semantic, în aceeași categorie cu *eco-*: *târg bio*, *vin bio* „un târg bio de vin” (A, 17 mai 2012, ediție online), *combustibil bio* „laboratorul de combustibil bio”, *alimente bio* „Alimentele bio nu sunt nici mai sănătoase, nici mai sigure decât cele convenționale.” (G, 6 septembrie, 2012 ediție online), „alimentele bio în detrimentul celor normale.” (G, 30 august 2012, ediție online); *cromo-* (ngr. „culoare”): termenul are etimon grecesc, dar a intrat în limbă prin intermediul francezei, pe cale savantă, fiind parte constituantă a unor nume ce desemnează științe recente și termeni din aceeași arie semantică. Alături de *cromoterapie*, apare, prin calchiere, corespondentul pentru nomina agentis, *cromoterapeut* „specialist în terapia prin culoare”. În contextul în care a fost identificat de noi, termenul are valoare denominativă și nu beneficiază de vreo

explicație suplimentară, ceea ce arată fie că a mai fost utilizat anterior, fie că autorul a considerat că sensul său va fi ușor identificat prin analogia cu numele științei; *cvasi-* („aproape”, „asemănător”, „pe jumătate”): originea prefixoidului este latină, intrând în limbă pe la sfârșitul secolului al XIX-lea o dată cu termeni împrumutați din franceză sau italiană. În limba actuală acesta se poate combina cu teme neologice, substantive simple, obținute, la rândul lor, prin derivare: *cvasidictatură*, *cvasi-falimentare* sau prin compunere prin abreviere: *cvasi-pesedist* ori adjective: *cvasianonim*, *cvasieuropean*, *cvasifiscal*, *cvasimuzical*. Acestui prefixoid i se atribuie, cel mai adesea, conotația „fals”, aparținând aceleiași sfere semantice ca și prefixoidul *pseudo-*; *cyber-* („în legătură cu activitățile desfășurate în plan virtual, pe Internet”): etimologia acestui sem este multiplă, franceză și engleză, și apare în cadrul unor cuvinte calchiate după modele din limbile menționate: *cyberinfractor*, *cyber-sabotor*, *cyber-spațiu*, *cyber-terorism*, *cyber-criminalitatea* „manipularea ideologică și cyber-criminalitatea” (G. 28 noiembrie 2011, ediție online); *eco-* („care ține de păstrarea și conservarea mediului înconjurător”): acest prefixoid intră în componența unor substantive: *ecomedi*, *ecoturism*, *ecoeconomie*, *eco-hotel*, *eco-trupă*, sau a unor adjective: *eco-criminal*; prezent și în denumirea unor asociații sau manifestări cu tematică ecologică: *Ecoeuropa*, *Ecomarket*; se atașează cu sau ajutorul fără cratimei, în presa actuală (motivată de același tip de grafie al etimoanelor din limbile sursă); *euro-* [9 Vezi studiul acestui formant de Dimitrescu 2002, pp. 117-130] (trunchiere a substantivului propriu Europa, așadar are sensul: „în legătură cu Europa”): acest sens se bucură de un succes deosebit, fiind pus în relație cu evenimentele politice și sociale contemporane, legate de intrarea în Uniunea Europeană, fapt ce atrage o serie de transformări extralingvistice cu implicații certe la nivelul vocabularului [10 Polisemia lui euro- este în continuă expansiune după 1990 și acest fapt este specific atât românei, cât și francezei, italienei etc]. Exemplificăm, în cele ce urmează, direcțiile în care s-a extins semantic acest neoconfix: în accepție geografică: „euro-atlantizare” (JN, 31 martie 2005, p. 4), *Eurosport* (canal de televiziune), euroturism „societatea comercială la care s-a făcut referire, Euroturism SA” (Ziare. com, 27 februarie 2011); în accepție politică, juridico-administrativă: *euroalegeri* „numărea voturilor pentru euroalegeri” (A, 23 iulie 2012, ediție online), *europact* „spune nu europactului fiscal” (A, 2 februarie 2012, ediție online) *europarlament*, *europarlamentar* „Europarlamentarul PDL Marian Jean Marinescu” (A, 23 iulie 2012, ediție online), *europolitician*, *eurodeputat* „Un eurodeputat Fidesz” (A, 5 iulie 2012, ediție online), *euromiting* „al doilea euromiting organizat” (G, 14 februarie 2006, ediție online) etc; atitudinea față de

Uniune Europeană: *euroentuziast*, *euroentuziasm* „a excelat la capitolul euroentuziasm și manifestări pro-SUA” (Ziare. com, 7 septembrie 2012), *eurooptimist* „s-a declarat NATO-sceptic și eurooptimist” (G, 26 martie 2007, ediție online), *euromania* „site-uri de socializare precum hi5.com sau euromanele.net se va solda cu un esec” (Ziare. com, 14 august 2008), „face parte din Turneul Euromania” (A, 2 octombrie 2012, ediție online), *euroscepticism* „Sunt procente care ne arată un euroscepticism în creștere” (Ziare. com, 7 septembrie 2012); în conformitate cu standardele Uniunii Europene: *eurodiesel* „zeci de mii de tone de motorină eurodiesel” (G, 1 mai 2008, ediție online), *eurogară* (gară construită în conformitate cu normele Uniunii Europene) „o eurogară, mult mai multe parcuri, o mai bună legătură între partea de nord” (G, 22 februarie 2012, ediție online); de valoare europeană: *euromedia* „Directorul general al firmei de publicitate Euromedia” (G, 15 august 2008, ediție online)].

Dintre sufixoidele recent apărute în limba noastră, interesante atestări în presa actuală înregistrează: *-land* este un neoconfix detașat din compuse cu circulație internațională (Disneyland, Legoland) și funcționează ca sufixoid în formații lexicale din domeniul turistic: denotative – *Aqualand* sau peiorative / ocazionale *Stupidlanda*, *Creangă Land*, *Draculalând* etc și *-naut* „cel care conduce / călătorește cu o navă”, „care plutește”, „navigator” (< fr. *-naute*, lat. *nauta*, gr. *nautes* „marinar”. Cu acest sens apare în presa actuală, într-o accepție care a încetat să mai fie metaforică: internaut (< fr. *internaute*) „utilizatori ai internetului, navigatori ai paginilor de internet” [11 Vezi studiul consacrat acestor formații de Stoichițoiu-Ichim *Neoconfigurarea* 2006, p. 321].

Sub aspect etimologic, cele mai multe elemente lexicale compuse reprezentau creații interne românești, însă, în presa ultimilor ani, calcurile după elemente străine au sporit semnificativ [12 O asemenea afirmație are în vedere și posibilitatea unei etimologii multiple].

La nivel morfologic, compusele cu afixoide se încadrează, în majoritatea cazurilor, în clasa substantivului, arareori a adjectivului. În ceea ce privește nivelul funcțional, domeniul politic, juridic, administrativ și legislativ înregistrează din abundență exemple. Eterogenitatea grafiei, inserarea sau lipsa cratimei, este un aspect care demonstrează că elementul lexical creat este simțit încă alogen.

De asemenea, se remarcă, în limbajul publicistic actual, tendința formării superlativului absolut cu ajutorul unor prefixoide de tipul: *super-* (*supersecurizat*, *supertalentat*, *supereficientizare*), *supra-* (*supraaprecia*, *suprabugetar*), *ultra-* (*ultraaglomerat*, *ultraeficient*, *ultra-alarman*) etc. Semele superlative sunt transferate și unor substantive la care sunt atașate prefixoidele respective. Există

însă un număr redus de substantive care suportă o asemenea gradare. Structura rezultată în urma transferului de sens nu mai poate fi substituită de cea care conține morfemul corespunzător de comparație [13 Astfel, *supraefort* („acest supraefort merita făcut” – Ziare. com, 28 octombrie 2011), deși conține idea de superlativ, nu poate fi înlocuit de *\*foarte efort; supraimplicare* („autoritățile nu au dat dovadă de nicio supraimplicare iarna această” – C, 18 aprilie 2012, p. 6) nu poate fi substituit cu *\*foarte implicare*]. Fenomenul compunerii de tip tematic evidențiază creativitatea și capacitatea limbii actuale de a asimila atât formanți de tip erudit, cât și afixoide de succes pe plan internațional. Se poate observa productivitatea obținerii de noi elemente lexicale prin alipirea afixoidelor, mai cu seamă a prefixoidelor, însă mai rar creațiile interne rezultate din două afixoide. Astfel, se poate afirma ca vocabularul românesc se dezvoltă în sensul modernizării, precum și al internaționalizării procedeelelor utilizate în crearea de noi unități lexicale.

### *Abrevieri lexicografice*

---

|           |                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| DSL =     | <i>Dicționar de științe ale limbii</i> , Angela Bidu-Vrăncianu, Cristina Călărașu, Liliana Ionescu Ruxăndoiu, Mihaela Mancaș, Gabriela Pană Dindelegan, Editura Nemira, 2001.                                                                                                             |
| DUDEN =   | <i>Das Große Fremdwörterbuch. Herkunft und Bedeutung der Fremdwörter</i> , Dudenverlag, Mannheim-Leipzig-Wien-Zürich, 1994.                                                                                                                                                               |
| LEXIS =   | <i>Dictionnaire de la langue française. Lexis</i> (Direction de Jean Dubois), Paris, Larousse, 1989.                                                                                                                                                                                      |
| LITTRÉ =  | Émile Littré, <i>Dictionnaire de la langue française</i> (vol. I-IV), Paris, 1863-1878. NOUV. DICT. ÉTYM = <i>Nouveau Dictionnaire étymologique et historique</i> par Albert Dauzat, Jean Dubois et Henri Mitterand. Deuxième édition revue et corrigée, Paris, Librairie Larousse, 1971. |
| OALD =    | A.S. Hornby, <i>Oxford Advanced Learner's Dictionary</i> , 7 <sup>th</sup> edition, Oxford, Oxford University Press, 2005.                                                                                                                                                                |
| PENGUIN = | <i>The Penguin English Dictionary</i> (2 <sup>nd</sup> edition). Consultant Editor: Robert Allen, London, Penguin Books, 2003.                                                                                                                                                            |
| RANDOM =  | <i>The Random House Dictionary of the English Language</i> . The Unabridged Edition. Random House/New York, 1981.                                                                                                                                                                         |
| ROBERT =  | <i>Le Nouveau Petit Robert. Dictionnaire alphabétique et analogique de la langue française</i> , Paris, 1995.                                                                                                                                                                             |
| SLOVAR =  | <i>Slovar inostrannîh slov</i> (17 <sup>e</sup> izdanie ispravlennoe), Moskva, Ruskii iazâk, 1988.                                                                                                                                                                                        |

- TRÉSOR = *Trésor de la langue française informatisé*. CÉDEROM de présentation. CNRS ÉDITIONS, Nancy, 2004.
- WAHRIG = Gerhard Wahrig, *Deutsches Wörterbuch*. Neu Hereusgegeben von Dr. Renate Wahrig-Burfeind mit einem „Lexikon der deutschen Sprachlehre“, BERTELSMANN LEXIKON VERLAG, Gütersloh, 1997.
- WEBSTER = Webster's Third New International Dictionary of the English Language (Unabridged), G&C. Merriam Company, Publishers, Springfield, Massachusetts, U.S.A., 1976.
- ZINGARELLI = Nicola Zingarelli, *Vocabolario della lingua italiana* (Decima edizione), Nicola Zanichelli Spa, Bologna, 1970.

### ***Surse***

---

- A – „Adevărul” - ziar;  
 C – „Cotidianul” - ziar;  
 G – „Gândul” - ziar;  
 JN – „Jurnalul național” – ziar;  
 Z – „Ziua” – ziar  
 ZF – „Ziarul financiar” – ziar;  
 www.ziare.com - site de știri

### ***Bibliografie***

---

1. Avram, Mioara, *Considerații asupra dinamicii limbii și asupra studierii ei în limba română actuală*, în „Aspecte ale Dinamicii Limbii Române Actuale (coord. Gabriela Pană-Dindelegan), vol. II, București, Editura Universității, 2003, pp. 15-41.
2. Dimitrescu Florica, *Dezvoltări semantice actuale: cazul medicinei*, în „Direcții în cercetarea lingvistică actuală. In memoriam Magdalena Vulpe”, Editura Universității din Ploiești, 2005.
3. Gutu-Romalo, Valeria, *Aspecte ale evoluției limbii române*, București, Editura Humanitas, 2005.
4. Hristea, Theodor, *Conceptul de neologism (cu specială referire la limba română)*, în vol. „Tradiție și inovație în studiul limbii române” (Coordonator: Gabriela Pană Dindelegan), Editura Universitatea din București, 2004, pp. 23-35.
5. Museanu, Elena, *Terminologia economică. Caracteristici în româna actuală*, Editura Universitară, București, 2011.
6. Stoichițoiu-Ichim, Adriana, *Neoconfixarea în româna actuală*, „Limba română – aspecte sincronice și diacronice – Actele celui de-al 5-lea Colocviu al Catedrei de Limba română 8-9 decembrie 2005”, Gabriela Pana Dindelegan (coord.), Editura Universității din București, 2006, pp. 313-325.
7. Zafiu, Rodica, *Limba și politică*, Editura Universității București, 2007, p. 2.
8. Zafiu *Blog* – România Literară., nr. 9, 2007.
9. Zafiu *Bloguire* – România Literară, nr. 10, 2007.